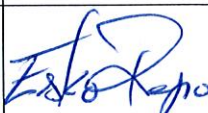

Kokousaika	4.3.2013 klo 18.00-20.15	
Kokouspaikka	Monitoimitalo	
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	x	Hult Tapio
	x	Hyvönen Mervi
	x	Hänninen Sanna
	x	Janhonen Matti
	x	Kallioniemi Tiina
	x	Karjalainen Lasse
	x	Kauppinen Anja
	x	Korhonen Ari
	x	Makkonen Annukka
	x	Manninen Antero
	x	Manninen Markku
	x	Nortunen Lasse
	x	Nurmela Saija
	x	Okker Matti
	x	Pietiläinen Tuomas
	x	Pirkkalainen Jarno
	x	Puputti Hanna
	x	Pynnönen Minna
	x	Pöyhönen Esko
	x	Repo Esko
	x	Rämö Arto
	x	Saarinen Veli-Matti
	x	Siitari Jouko
	x	Silvast Tuomo
	x	Suhonen Jaana
	x	Tynkkynen Marjatta
	x	Vammelvirta-Vehviläinen Irina
Muut läsnäolijat	x	Matti Mäkinen, kunnanjohtaja
	x	Riitta Ylönen, toimistosihtööri, pöytäkirjanpitäjä
	x	Kari Häkkinen, kunnanhallituksen jäsen
KÄSITELTÄVÄT ASIAT	§ 24-34	
ALLEKIRJOITUKSET		
	Esko Repo puheenjohtaja	Riitta Ylönen pöytäkirjanpitäjä
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Tarkastusaika	<u>4.3</u> 2013	<u>4.3</u> 2013
Allekirjoitukset		
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVÄNÄPITO	Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnanvirastossa 7.3.2013	
Todistaa	Arkistonhoitaja	

29 § **Hankasalmen kunnan lausunto kuntarakennelakiluonnokseen**

KH 25.2.2013 § 43

Yleistä

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne.

Osana kuntauudistusta hallitus käynnisti syksyllä 2011 hallitusohjelman mukaisen koko maan kattavan selvityksen kullekin alueelle tarkoituksemukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta. Kunnallishallinnon rakenne - työryhmän selvitys Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne (valtiovarainministeriön julkaisuja 5a/2012 ja 5b/2012) valmistui helmikuussa 2012.

Valtiovarainministeriö asetti helmikuussa 2012 kuntarakennelakia valmistele- van työryhmän, jonka tehtävänä oli seurata ja arvioida kunta- ja palveluraken- neselvityksestä saatavaa palautetta ja sen pohjalta laatia yhteenveto alue- ja kuulemiskierroksesta sekä tehdä uudistuksen vaikutusarviointi ja laatia tarken- nettu esitys uudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavoista. Lisäksi työryhmän tuli valmistella luonnos hallituksen esityksestä kuntauudistusta ohjaavaksi ra- kennelaksi.

Nyt lausunnolla olevassa kuntarakennelakiluonnoksessa ehdotetaan muutetta- vaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kunti- en selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Kuntarakennelakiluonnokseen määritellyt kolme kriteeriä kuntien selvitysvel- vollisuudelle ovat 1) palveluiden edellyttämä väestöpohja, 2) työpaikkaomava- raisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne, 3) kunnan taloudellinen tilanne.

Lausuntopyyntö

Valtiovarainministeriö pyytää kunnilta lausuntoa kuntarakennelakiluon- noksesta yleisesti sekä erityisesti kunnilta pyydetään näkemyksiä seuraavista seikoista:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;
- esityksen sisältämistä määrääjoista ja menettelyistä;
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;

- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä;
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 7.3.2013 mennessä sähköpostitse. Kyseinen aikataulu säätelee kunnan lausunnon valmistelua.

Kunnanvaltuusto on käsitellyt asiakokonaisuutta seminaarissaan 6.2.2013. Tuota ennen on päättäjille ja kuntalaisille luotu kunnan www-sivuille kuntarakennemuutostukseen liittyvä tietopankki. 18.2.2013 kunnanhallitus on iltakoulussaan käsitellyt valtuustoseminaarin pohjalta laadittua luonnosta kuntarakennelausunnoksi Hankasalmen kunnasta. Kyseisen iltakoulukäsittelyn pohjalta kunnanjohtaja on valmistellut kunnanhallituksen ehdotuksen valtuustolle Hankasalmen kunnan lausunnoksi 25.2.2013 kokoukseen kunnanhallituksen päätettäväksi.

Lausuntoluonnosta on sen valmisteluvaiheessa esitelty vielä päättäjille luottamushenkilökoulutuksen yhteydessä 19.2.2013. Kunnanhallitukselle esitettävä päätösehdotus valtuustolle on lähetetty tiedoksi koko valtuustolle sähköpostilla 21.2.2013. Kuntalaisille kunnan lausuntoa ja sen perusteita esitellään kunnan www-sivuilla sekä kuntalaisillassa 26.2.2013. Lopullisesti lausunnosta päättää kunnanvaltuusto kokouksessaan 4.3.2013.

Lausunto pohjautuu vuonna 2012 linjattuihin periaatteisiin

Hankasalmen kunta valmisteli lausuntoaan viime vuonna alkukevästä Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän selvitykseen ”Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne” perinpohjaisesti asiaan perehtyen. Valmisteluun liittyi silloin laaja kuntalaiskysely itse kuntarakennelakiuudistukseen ja toisaalta kunnan palvelurakenteeseen liittyen.

Nyt käsittelyssä oleva kuntarakennelakiluonnos pohjautuu käytännössä samoihin päämääriin ja periaatteisiin kuin vuoden 2012 työryhmän selvitys. Niinpä Hankasalmen kunnan lausunto vuoden 2013 kuntarakennelakiluonnokseen on hyvin samansisältöinen ja perustuu samoihin tosiseikkoihin ja selvitettyihin kuntalaismielipiteisiin, kuin kunnan lausunto kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvitykseen vuonna 2012.

Asian valmistelija kunnanjohtaja

Liitteenä

- lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta
- kuntarakennelaki –lakiluonnos perusteluineen

- kunnanjohtajan tiivistys lakiluonnoksesta (power point –kalvosarja)

Lisätietoja kuntarakenneuudistuksesta ja lakiluonnoksesta löytyy kunnan kuntauudistussivustolta osoitteesta

<http://www.hankasalmi.fi/kuntauudistus/hallinto-ja-talous/kuntauudistus>

tai valtiovarainministeriön www-sivuilla osoitteesta:

http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/0107_kuntauudistus/index.jsp

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että Hankasalmen kunta antaa lausuntonaan kuntarakennelakiluonnoksesta seuraavaa:

Kuntarakennelakiluonnoksesta yleisesti Hankasalmen kunta haluaa todeta, että:

Lakiluonnoksen päätätimenä on hallituksen tavoite kuntamäärän vähentämisestä. Tämä toteutettaisiin kuntaliitosselvityksiin velvoittaen jos yksikin seuraavista selvityspenusteista osoittaa selvitystarvetta

- 1) Palveluiden edellyttämä väestöpohja
- 2) Työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne
- 3) Kunnan taloudellinen tilanne

Hankasalmen kunta lausuu jatkossa kyseisiin selvityspenusteisiin vielä erikseen. Niiden penusteella on kuitenkin todettava se tosiseikka, että kyseisten penusteiden tarkastelun kautta muodostuu sama selvitysalue Jyväskylän seutukunnalle, kuin jo vuonna 2012 Kunnallishallinnon rakenne –työryhmä esitti.

Eli edellä mainittujen kriteerien kautta ainakin Jyväskylä, Hankasalmi, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen muotoutuvat alueeksi, jolla ministeriön kaipaama selvitys tulisi tehdä. Näiden kaikkien kuntien muodostamalla selvitysalueella tehtävään selvitykseen Hankasalmi on valmis osallistumaan. Selvitysalue voi olla myös laajempi Hankasalmen näkökulmasta.

Olennessa tärkeää Hankasalmen kunnalle on se, että selvitys ei saa rajautua vain yhden suurkunnan muodostamisen tutkimiseen ja perustelemiseen, vaan kuntajakoselvityksessä aidosti tulee selvittää muita mahdollisuuksiakin selvitysalueen kuntien välillä. Esimerkiksi vastuukuntamallilla toteutettavaa sosiaali- ja terveyspalvelujen mallia joidenkin kuntien kohdalla on syytä harkita. Pääasiallisena toisena ratkaisumallina varsinaisten kuntaliitosten ohella tulisi olla kuntien mahdollisuus niiden yhteistoiminnan kehittämiseen ja syventämiseen.

Hankasalmen kunta hyväksyy kuntarakenneuudistuksen taustalla olevat tosiseikat, jotka osoittavat että useiden kuntien kehitysnäkymät väestörakenteen ja talouden kehityksen suhteen ovat hyvin negatiiviset. Esimerkiksi huoltosuhteen kasvu ja väestön ikärakenne aiheuttavat suuria haasteita kuntien taloudel-

le ja palveluiden järjestämiselle. Hankasalmen kunnan osalta puolestaan sen sijaan jo Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän kokoamat tiedot vuoden 2012 selvityksessä osoittavat, että Hankasalmen omat tulevaisuuden näkymät ovat hyvät nyt ja tulevaisuudessa.

Hankasalmen kunta on kuitenkin valmis siis tästä huolimatta osallistumaan valtakunnallisesti merkittävän suuren kaupunkiseudun 7-11 kunnan selvitys-alueella erityiseen kuntajakoselvitykseen voimassa olevan kuntajakolain (29.12.2010 /1698) 15 §:n perusteella ministeriön toteuttamana. Tuon yhden selkeän selvitysalueen kuntina tulee olla tuolloin ainakin kaikki Jyväskylän kaupunkiseudun seitsemän kuntaa Hankasalmi, Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen. Niiden lisäksi selvityksessä voi olla mukana Joutsa ja Luhanka ja mahdollisesti myös Keuruu ja Multia.

Hankasalmen kunta on valmis jatkamaan itsenäisenä kuntana, mikäli tehtävän selvityksen kautta ei löydy erityisiä perusteita kuntaliitoksiin ja/tai Hankasalmen kunta katsoo, ettei yhdistymisratkaisu ole sen etujen mukainen.

Tätä perustelee ennen kaikkea se, että:

Hyvän arjen Hankasalmi ei ole väestönsä suhteen millään perusteilla liiallisesti ikääntyvä kunta ja lasten määrä kunnassa mahdollistaa hyvän ja toimivan opetuksen järjestämisen nyt ja tulevaisuudessa, kuten ministeriön omat yhteenvedot osoittavat.

Talouden perusta kunnassa on vahva, kun tarkastellaan esimerkiksi velkaantumista tai omavaraisuusastetta. Kunnan taloudellisen tilanteen vahvuutta vankistaa se, että kunnan taseessa on merkittävästi näkymätöntä varallisuutta, kuten realisoimatonta sähköyhtiö- ja metsäomaisuutta. Käyttötalouden kanssa kunnalla on ollut haasteita, mutta kunta on päämäärätietoisesti tasapainottanut talouttaan viime vuosina.

Hankasalmen kunta onkin halukas huolehtimaan kuntalaistensa palvelutarpeista myös tulevina vuosina ja sen mahdollistamiseksi tekemään jatkossakin hyvää yhteistyötä esimerkiksi Jyväskylän kanssa. Jyväskylän terveystoimen yhteistoiminta-alueen, JYTE:n, kohdalla ja taloushallinnon tietojärjestelmien kohdalla esimerkiksi hyvä yhteistyö Jyväskylän toimiessa vastuukuntana kuntien välillä toteutuu jo tällä hetkellä.

Seuraavaksi lausumme vielä lopuksi lausuntopyynnössä esitettyihin erityisiin kysymyksiin:

Selvitysvelvollisuudesta, selvityspenusteista (ml. poikkeuspenteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä

1) Palveluiden edellyttämä väestöpohja:

Hankasalmen kunta ei noin 5500 asukkaan kuntana täytä lakiluonnokseen kirjattua 20 000 asukkaan rajaa. Se on kuitenkin ainoa selvityspäätös, joka Hankasalmen kunnan kohdalla täyttyy ja joka johtaa siihen, että selvitysvastuu koskee Hankasalmeakin.

Tässä yhteydessä on todettava, että kuitenkin jo **perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen järjestämisen turvaava alle yksivuotiaiden ikäluokan suuruus kunnassamme täyttyy nyt ja tulevaisuudessa.** Eli vähintään noin 50 lapsen määrä Hankasalmen kohdalla toteutuu.

2) Työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne

Hankasalmen kunta ei asetu vastustamaan määrittelyä, että vahva peruskunta muodostuu parhaimmin luonnollisista työssäkäyntialueista ja/tai samaan yhdyskuntarakenteeseen kuuluvista kunnista. Nyt lausunnolla olevassa lakiluonnoksessa lähdetään siitä, että kuntien, jotka muodostavat työssäkäynti- tai yhdyskuntarakennepäätöksen perusteella yhtenäisen alueen, tulisi selvittää kuntien yhdistymistä yhdessä.

Hankasalmi ei itse kuulu mihinkään luonnolliseen työssäkäyntialueeseen eikä Hankasalmen kohdalla minkään kunnan kanssa yhdyskuntarakennepäätöstä täyty.

Laukaan ja Hankasalmen välissä on Kynsivesi, joka vahvasti erottaa kunnat toisistaan. Etelä- tai Pohjois-Savoon Hankasalmelta ei liikuta palvelujen tai työpaikkojen perässä - ei myöskään Äänekoskelle. Jyväskylä on selkeiden hankasalmelaisten työssäkäynti- ja asioimisalue, mutta pendelöinti on kunnastamme kaikkiaan vain alle 20 %:n luokkaa. Hankasalmi onkin hyvin työpaikkaomavarainen kunta.

Hankasalmen mielestä tämä toinen selvityspäätös on hyvin perusteltu, mutta se myös osoittaa, ettei Hankasalmen kohdalla kuntaliitos johtaisi luonnollisen työssäkäyntialueen kuntaan saati yhtenäiseen yhdyskuntarakenteeseen. Tämä seikka kävi myös jo ilmi suoraan Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän selvityksestä vuonna 2012.

Hankasalmen halua ja kykyä seudulliseen yhteistyöhön kuvaa taas se, että kunta itse hakeutui mukaan seudullisen maankäytön rakennemallin luomiseen Jyväskylän seudun kuntien välille. Ja Hankasalmen kunnanvaltuusto on sen hyväksynyt, vaikkei sitä kunnalta edellytettykään. Hankasalmi siis on ollut ja olisi jatkossakin valmis hyväksymään yhdyskuntarakenteen eheyden vaatimukset seudullisesti niin elinkeinoelämän, asumisen kuin ympäristönkin kannalta, vaikka se jatkaisi itsenäisenä kuntana jatkossa.

3) Kunnan taloudellinen tilanne

Hankasalmen kunta katsoo esitetystä muodostaan taloudelliset selvityspäätökset perustelluiksi. Nekkään eivät Hankasalmen kunnan kohdalla edellytä selvityksen tekemistä. **Hankasalmen talous on vakaalla pohjalla**, velkaantumismme on pysynyt hallittuna ja tarvittaessa kunnalla on realisoimatonta omaisuutta kahden sähköyhtiön omistuksen ja metsäomaisuuden muodossa – tämä varallisuus ei edes suurelta osin näy kunnan taseessa.

Esityksen sisältämistä määrärajoista ja menettelyistä

Hankasalmen kunta on valmis nopeallakin aikataululla selvityksiin, joiden pohjalta saadaan parempi perustieto ja tausta päätöksentekoon. Koko ajan on kuitenkin muistettava, että omana kokonaisuutenaan etenevä sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen uudistus vaikuttaa kuntarakennepäätöksiin samoin kuin vaikuttaa valmisteilla oleva valtionosuusuudistus.

Samoin on syytä muistaa, että mahdollinen Jyväskylän seudun selvitysalue on laaja. Ja jo nyt tiedossa on, että Laukaa ja Jyväskylä tuovat omissa lausunnoissaan esiin tutkittavaksi vähintään kahden vahvan peruskunnan mallia selvitysalueelle. Selvityksen kohteena oleva kuntajoukko on laaja, eli suurimmillaan jopa yksitoista kuntaa ja pienimmillään seitsemän.

Jo Kunnallishallinnon rakenne –työryhmä on esittänyt, että mahdollinen liitos olisi haasteellinen suuren kuntamäärän vuoksi ja osin erilaisten hallintokulttuurien ja erilaisten palvelujen järjestämistapojen vuoksi. Näin ollen mahdollisen suuren kuntaliitoksen toteuttaminen olisi aivan turhan haasteellista 2015 alusta lukien nyt arvioitavissa olevien seikkojen valossa.

Valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta

Hankasalmen kunta pitää hyvänä sitä, että lakiluonnokseen on kirjattu kuntien valtuustoille lopullinen valta päättää mahdollisesta kuntaliitoksesta. Taloutensa vuoksi kriisikunnaksi ajautuneilla päätösvaltaa ei ole, mutta se lienee perusteltuakin.

Yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä

Hankasalmen kunta pitää itsestään selvänä, että lailla määrättyä yhdistymiseen tähtäävää valmistelua on tuettava taloudellisesti.

Valtionosuuksien kertymän mahdollisten kuntaliitosten jälkeen on säilyttävä vähintään liitosta edeltäneellä tasolla..

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti on vaikeaa, koska linjaukset ovat maakunnassa ja Jyväskylän seutukunnan kuntien keskenkin erimielisiä.

Keski-Suomeen ei muodostune sellaisia vahvoja peruskuntia, jotka pystyvät vastaamaan perusterveydenhuollon, laajan perustason erikoissairaanhoidon ja sosiaalitoimen järjestämisestä yksin.

Hankasalmen kunta yhtyy Jyväskylän kaupungissa valmisteilla olevaan kantaan, jonka mukaan erikoissairaanhoidon palvelut tulisi Keski-Suomessa järjestää kuntien välisellä yhteistyöllä maakuntatasoisesti.

Hankasalmen kunnan perusterveydenhuollon palvelut järjestetään nyt Jyväskylän terveystoimen yhteistoiminta-alueella ja kunnalla on olemassa oleva päätös siirtää sosiaalitoimi samalle järjestäjälle, JYTElle. Sosiaalitoimen laaja yhteistyö koulutoimen, varhaiskasvatuksen ja työllistämispalveluiden välillä tulee sote-uudistuksessa turvata. Sote-palvelut erikoissairaanhoidon lukuun ottamatta tulee tuottaa vahvan peruskunnan ollessa järjestämisvastuussa, jotta tämä eri palvelujen saumaton yhteistyö voi toteutua.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen

KV 4.3.2013 § 29

Kunnanhallituksen esitys:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että Hankasalmen kunta antaa lausuntonaan kuntarakennelakiluonnoksesta seuraavaa:

Kuntarakennelakiluonnoksesta yleisesti Hankasalmen kunta haluaa todeta, että:

Lakiluonnoksen päätätimenä on hallituksen tavoite kuntamäärän vähentämisestä. Tämä toteutettaisiin kuntaliitosselvityksiin velvoittaen jos yksikin seuraavista selvityspenusteista osoittaa selvitystarvetta

- 1) Palveluiden edellyttämä väestöpohja
- 2) Työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne
- 3) Kunnan taloudellinen tilanne

Hankasalmen kunta lausuu jatkossa kyseisiin selvityspenusteisiin vielä erikseen. Niiden penusteella on kuitenkin todettava se tosiseikka, että kyseisten penusteiden tarkastelun kautta muodostuu sama selvitysalue Jyväskylän seutukunnalle, kuin jo vuonna 2012 Kunnallishallinnon rakenne –työryhmä esitti.

Eli edellä mainittujen kriteerien kautta ainakin Jyväskylä, Hankasalmi, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen muotoutuvat alueeksi, jolla ministeriön kaipaama selvitys tulisi tehdä. Näiden kaikkien kuntien muodostamalla selvitysalueella tehtävään selvitykseen Hankasalmi on valmis osallistumaan. Selvitysalue voi olla myös laajempi Hankasalmen näkökulmasta.

Olellaisen tärkeää Hankasalmen kunnalle on se, että selvitys ei saa rajautua vain yhden suurkunnan muodostamisen tutkimiseen ja perusteleamiseen, vaan kuntajakoselvityksessä aidosti tulee selvittää muita mahdollisuuksiakin selvitysalueen kuntien välillä. Esimerkiksi vastuukuntamallilla toteutettavaa sosiaali- ja terveyspalvelujen mallia joidenkin kuntien kohdalla on syytä harkita. Pääasiallisena toisena ratkaisumallina varsinaisten kuntaliitosten ohella tulisi-kin olla kuntien mahdollisuus niiden yhteistoiminnan kehittämiseen ja syventämiseen.

Hankasalmen kunta hyväksyy kuntarakenneuudistuksen taustalla olevat to- siseikat, jotka osoittavat että useiden kuntien kehitysnäkymät väestörakenteen ja talouden kehityksen suhteen ovat hyvin negatiiviset. Esimerkiksi huoltosuh- teen kasvu ja väestön ikärakenne aiheuttavat suuria haasteita kuntien taloude- lle ja palveluiden järjestämiselle. Hankasalmen kunnan osalta puolestaan sen sijaan jo Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän kokoamat tiedot vuoden 2012 selvityksessä osoittavat, että Hankasalmen omat tulevaisuuden näkymät ovat hyvät nyt ja tulevaisuudessa.

Hankasalmen kunta on kuitenkin valmis siis tästä huolimatta osallistumaan valtakunnallisesti merkittävän suuren kaupunkiseudun 7-11 kunnan selvitys- alueella erityiseen kuntajakoselvitykseen voimassa olevan kuntajakolain (29.12.2010 /1698) 15 §:n perusteella ministeriön toteuttamana. Tuon yhden selkeän selvitysalueen kuntina tulee olla tuolloin ainakin kaikki Jyväskylän kaupunkiseudun seitsemän kuntaa Hankasalmi, Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka ja Uurainen. Niiden lisäksi selvityksessä voi olla mukana Joutsa ja Luhanka ja mahdollisesti myös Keuruu ja Multia.

Hankasalmen kunta on valmis jatkamaan itsenäisenä kuntana, mikäli tehtävän selvityksen kautta ei löydy erityisiä perusteita kuntaliitoksiin ja/tai Hankasalmen kunta katsoo, ettei yhdistymisratkaisu ole sen etujen mukainen.

Tätä perustelee ennen kaikkea se, että:

Hyvän arjen Hankasalmi ei ole väestönsä suhteen millään perusteilla liiallisesti ikääntyvä kunta ja lasten määrä kunnassa mahdollistaa hyvän ja toimivan ope- tuksen järjestämisen nyt ja tulevaisuudessa, kuten ministeriön omat yhteenv- dot osoittavat.

Talouden perusta kunnassa on vahva, kun tarkastellaan esimerkiksi velkaan- tumista tai omavaraisuusastetta. Kunnan taloudellisen tilanteen vahvuutta van- kistaa se, että kunnan taseessa on merkittävästi näkymätöntä varallisuutta, ku- ten realisoimatonta sähköyhtiö- ja metsäomaisuutta. Käyttötalouden kanssa kunnalla on ollut haasteita, mutta kunta on päämäärätietoisesti tasapainottanut talouttaan viime vuosina.

Hankasalmen kunta onkin halukas huolehtimaan kuntalaistensa palvelutarpeis- ta myös tulevina vuosina ja sen mahdollistamiseksi tekemään jatkossakin hy- vää yhteistyötä esimerkiksi Jyväskylän kanssa. Jyväskylän terveystoimen yh- teistoiminta-alueen, JYTE:n, kohdalla ja taloushallinnon tietojärjestelmien

kohdalla esimerkiksi hyvä yhteistyö Jyväskylän toimiessa vastuukuntana kuntien välillä toteutuu jo tällä hetkellä.

Seuraavaksi lausumme vielä lopuksi lausuntopyynnössä esitettyihin erityisiin kysymyksiin:

Selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä

1) Palveluiden edellyttämä väestöpohja:

Hankasalmen kunta ei noin 5500 asukkaan kuntana täytä lakiluonnokseen kirjattua 20 000 asukkaan rajaa. Se on kuitenkin ainoa selvityisperuste, joka Hankasalmen kunnan kohdalla täyttyy ja joka johtaa siihen, että selvitysvelvollisuus koskee Hankasalmeakin.

Tässä yhteydessä on todettava, että kuitenkin jo **perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen järjestämisen turvaava alle yksivuotiaiden ikäluokan suuruus kunnassamme täyttyy nyt ja tulevaisuudessa**. Eli vähintään noin 50 lapsen määrä Hankasalmen kohdalla toteutuu.

2) Työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne

Hankasalmen kunta ei asetu vastustamaan määrittelyä, että vahva peruskunta muodostuu parhaimmin luonnollisista työssäkäyntialueista ja/tai samaan yhdyskuntarakenteeseen kuuluvista kunnista. Nyt lausunnolla olevassa lakiluonnoksessa lähdetään siitä, että kuntien, jotka muodostavat työssäkäynti- tai yhdyskuntarakenneperusteen perusteella yhtenäisen alueen, tulisi selvittää kuntien yhdistymistä yhdessä.

Hankasalmi ei itse kuulu mihinkään luonnolliseen työssäkäyntialueeseen eikä Hankasalmen kohdalla minkään kunnan kanssa yhdyskuntarakenneperusta täyty.

Laukaan ja Hankasalmen välissä on Kynsivesi, joka vahvasti erottaa kunnat toisistaan. Etelä- tai Pohjois-Savoon Hankasalmelta ei liikuta palvelujen tai työpaikkojen perässä - ei myöskään Äänekoskelle. Jyväskylä on selkeiten hankasalmelaisten työssäkäynti- ja asioimisaluetta, mutta pendelöinti on kunnastamme kaikkiaankin vain alle 20 %:n luokkaa. Hankasalmi onkin hyvin työpaikkaomavarainen kunta.

Hankasalmen mielestä tämä toinen selvityisperuste on hyvin perusteltu, mutta se myös osoittaa, ettei Hankasalmen kohdalla kuntaliitos johtaisi luonnollisen työssäkäyntialueen kuntaan saati yhtenäiseen yhdyskuntarakenteeseen. Tämä seikka kävi myös jo ilmi suoraan Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän selvityksestä vuonna 2012.

Hankasalmen halua ja kykyä seudulliseen yhteistyöhön kuvaa taas se, että kunta itse hakeutui mukaan seudullisen maankäytön rakennemallin luomiseen Jyväskylän seudun kuntien välille. Ja Hankasalmen kunnanvaltuusto on sen hyväksynyt, vaikkei sitä kunnalta edellytettykään. Hankasalmi siis on ollut ja olisi jatkossakin valmis hyväksymään yhdyskuntarakenteen eheyden vaati-

mukset seudullisesti niin elinkeinoelämän, asumisen kuin ympäristönkin kannalta, vaikka se jatkaisi itsenäisenä kuntana jatkossa.

3) Kunnan taloudellinen tilanne

Hankasalmen kunta katsoo esitetyssä muodossaan taloudelliset selvitysperusteet perustelluiksi. Nekään eivät Hankasalmen kunnan kohdalla edellytä selvityksen tekemistä. **Hankasalmen talous on vakaalla pohjalla**, velkaantumissomme on pysynyt hallittuna ja tarvittaessa kunnalla on realisoimatonta omaisuutta kahden sähköyhtiön omistuksen ja metsäomaisuuden muodossa – tämä varallisuus ei edes suurelta osin näy kunnan taseessa.

Esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä

Hankasalmen kunta on valmis nopeallakin aikataululla selvityksiin, joiden pohjalta saadaan parempi perustieto ja tausta päätöksentekoon. Koko ajan on kuitenkin muistettava, että omana kokonaisuutenaan etenevä sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen uudistus vaikuttaa kuntarakennepäätöksiin samoin kuin vaikuttaa valmisteilla oleva valtionosuusuudistus.

Samoin on syytä muistaa, että mahdollinen Jyväskylän seudun selvitysalue on laaja. Ja jo nyt tiedossa on, että Laukaa ja Jyväskylä tuovat omissa lausunnoissaan esiin tutkittavaksi vähintään kahden vahvan peruskunnan mallia selvitysalueelle. Selvityksen kohteena oleva kuntajoukko on laaja, eli suurimmillaan jopa yksitoista kuntaa ja pienimmillään seitsemän.

Jo Kunnallishallinnon rakenne –työryhmä on esittänyt, että mahdollinen liitos olisi haasteellinen suuren kuntamäärän vuoksi ja osin erilaisten hallintokulttuurien ja erilaisten palvelujen järjestämistapojen vuoksi. Näin ollen mahdollisen suuren kuntaliitoksen toteuttaminen olisi aivan turhan haasteellista 2015 alusta lukien nyt arvioitavissa olevien seikkojen valossa.

Valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta

Hankasalmen kunta pitää hyvänä sitä, että lakiluonnokseen on kirjattu kuntien valtuustoille lopullinen valta päättää mahdollisesta kuntaliitoksesta. Taloutensa vuoksi kriisikunnaksi ajautuneilla päätösvaltaa ei ole, mutta se lienee perusteltuakin.

Yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä

Hankasalmen kunta pitää itsestään selvänä, että lailla määrättyä yhdistymiseen tähtäävää valmistelua on tuettava taloudellisesti.

Valtionosuuksien kertymän mahdollisten kuntaliitosten jälkeen on säilyttävä vähintään liitosta edeltäneellä tasolla..

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti on vaikeaa, koska linjaukset ovat maakunnassa ja Jyväskylän seutukunnan kuntien keskenkin erimielisiä.

Keski-Suomeen ei muodostune sellaisia vahvoja peruskuntia, jotka pystyvät vastaamaan perusterveydenhuollon, laajan perustason erikoissairaanhoidon ja sosiaalitoimen järjestämisestä yksin.

Hankasalmen kunta yhtyy Jyväskylän kaupungissa valmisteilla olevaan kanttaan, jonka mukaan erikoissairaanhoidon palvelut tulisi Keski-Suomessa järjestää kuntien välisellä yhteistyöllä maakuntatasoisesti.

Hankasalmen kunnan perusterveydenhuollon palvelut järjestetään nyt Jyväskylän terveystoimen yhteistoiminta-alueella ja kunnalla on olemassa oleva päätös siirtää sosiaalitoimi samalle järjestäjälle, JYTElle. Sosiaalitoimen laaja yhteistyö koulutoimen, varhaiskasvatuksen ja työllistämispalveluiden välillä tulee sote-uudistuksessa turvata. Sote-palvelut erikoissairaanhoidon lukuun ottamatta tulee tuottaa vahvan peruskunnan ollessa järjestämisvastuussa, jotta tämä eri palvelujen saumaton yhteistyö voi toteutua.

Päätös:

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen.

Kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 19.30-19.45.

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Hankasalmi 6.3.2013

Riitta Ylönen
pöytäkirjanpitäjä